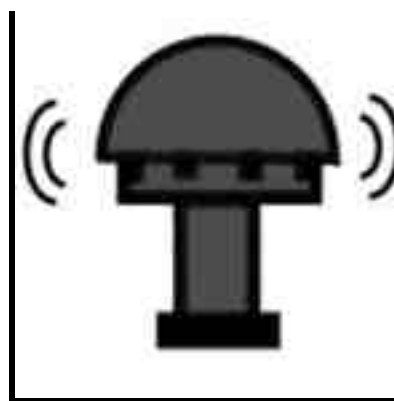

ZASADY, ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE POWSZECHNEGO OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA LUDNOŚCI O ZAGROZENIACH

Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego
tel. (85) 74 39 535, fax (85) 7322 492,
email czk@bialystok.uw.gov.pl

Podstawa prawna tworzenia i organizacji systemów alarmowania

Podstawą prawną działań w zakresie ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach jest Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (D. U. z 2013 r. poz. 96). Zarządzenie to zostało wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz.461, z późn. zm.).

Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego
tel. (85) 74 39 535, fax (85) 7322 492,
email czk@bialystok.uw.gov.pl

Definicje wybranych pojęć

Alarm – sygnał z dowolnego źródła o wykryciu skażenia, wystąpienia sytuacji kryzysowej na skutek katastrofy naturalnej lub technicznej, działań terrorystycznych, zagrożenia wojennego lub wojny.

Alarmowanie – działania w celu natychmiastowego przekazania sygnału do władz, służb i do ludności na danym terenie informującego o zagrożeniu skażeniem, skażeniu, wystąpieniu sytuacji kryzysowej na skutek katastrofy naturalnej lub technicznej, działań terrorystycznych, zagrożenia wojennego lub wojny.

Powiadamanie – przekazanie przy użyciu dostępnych środków, informacji w celu zaalarmowania właściwych władz i ludności o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu oraz poinformowania o sposobie postępowania w danym przypadku.

Ogólne zasady organizacji i funkcjonowania systemów alarmowania

- Na terenie Polski funkcjonuje jednolity krajowy system wykrywania skażeń i alarmowania zorganizowany w celu zapobieżenia skutkom katastrof naturalnych, awarii technicznych, działań terrorystycznych, które mogą spowodować wystąpienie skażeń chemicznych, biologicznych lub promieniotwórczych oraz w celu prowadzenia treningów i ćwiczeń w tym zakresie.
- Nad systemem krajowym sprawuje nadzór Minister Obrony Narodowej, któremu podlega centrum dyspozytorskie w postaci Centralnego Ośrodka Analizy Skażeń Sił Zbrojnych.
- Nad funkcjonowaniem systemów alarmowania w terenie sprawują nadzór wojewodowie, starostowie, prezydenci miast, burmistrzowie i wójtowie, którzy są zarazem Szefami Obrony Cywilnej na podległym im terenie.

Ogólne zasady organizacji i funkcjonowania systemów alarmowania c.d.

- Sygnały alarmowe oraz komunikaty ostrzegawcze i informacyjne przekazywane są ludności za pomocą syren alarmowych mechanicznych i elektronicznych, których pracą sterują centrale alarmowe rozmieszczone we wszystkich większych miastach. Centrale obsługują syreny rozmieszczone w punktach, z których uzyskuje się maksymalny zasięg słyszalności na obszarach najgęściej zaludnionych.
- Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze mogą być wykorzystane wyłącznie w sytuacji rzeczywistego zagrożenia. Decyzje o ogłoszeniu sygnału alarmowego lub komunikatu ostrzegawczego oraz o ich odwołaniu podejmuje właściwy terytorialnie organ administracji publicznej.
- Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze do prowadzenia treningów lub ćwiczeń mogą być wykorzystane po ogłoszeniu takiego zamiaru przez środki masowego przekazu z 24-ro godzinnym wyprzedzeniem.

Do ogłaszania (odwoływania) alarmów wykorzystuje się następujące środki:

1. Systemy alarmowe funkcjonujące w poszczególnych miastach.
2. Rozgłośnie Polskiego Radia Białystok i Ośrodek TVP Oddział w Białymstoku.
3. Syreny funkcjonujące poza wojewódzkim systemem alarmowania, tj. syreny zakładów pracy, straży pożarnej itd.

Sygnaly alarmowe mogą być także przekazywane zastępczymi środkami alarmowymi jak: dzwony, syreny ręczne, gongi, bucuki itp. (ustala to właściwy terenowo szef obrony cywilnej).

Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego
tel. (85) 74 39 535, fax (85) 7322 492,
email czk@bialystok.uw.gov.pl

Rodzaje alarmów, sygnały alarmowe

L. p.	Rodzaj alarmu	Akustyczny system alarmowy	Środki masowego przekazu	Wizualny sygnał alarmowy
1.	Ogłoszenie alarmu	Sygnał akustyczny – modulowany. Dźwięk syreny w okresie trzech minut	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm <i>(podać przyczynę, rodzaj alarmu)</i> dla <i>(obszaru, miasta, dzielnicy)</i>	Znak żółty w kształcie trójkąta lub w uzasadnionych przypadkach innej figury geometrycznej
2.	Odwołanie alarmu	Sygnał akustyczny – ciągły dźwięk syreny w okresie trzech minut	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm <i>(podać przyczynę, rodzaj alarmu)</i> dla <i>(obszaru, miasta, dzielnicy)</i>	

Komunikaty ostrzegawcze

L. p.	Rodzaj komunikatu	Sposób ogłoszenia komunikatu		Sposób odwołania komunikatu	
		Akustyczny system alarmowy	Środki masowego przekazu	Akustyczny system alarmowy	Środki masowego przekazu
1.	Uprzedzenie o zagrożeniu skażeniami		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowa: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Osoby znajdujące się na terenie..... ok. godz. min.... Może nastąpić skażenie..... (podać rodzaj skażenia) W kierunku..... (podać kierunek)		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowa: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu (podać rodzaj skażenia) dla
2.	Uprzedzenie o zagrożeniu zakażeniami		Formę i treść komunikatu uprzedzenia o zagrożeniu zakażeniami ustalają organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowa: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu (podać rodzaj skażenia) dla

Komunikaty ostrzegawcze c. d.

L. p.	Rodzaj komunikatu	Sposób ogłoszenia komunikatu		Sposób odwołania komunikatu	
		Akustyczny system alarmowy	Środki masowego przekazu	Akustyczny system alarmowy	Środki masowego przekazu
3.	Uprzedzenie o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska		<p>Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowa: Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców..... (podać rodzaj zagrożenia, spodziewany czas wystąpienia i wytyczne dla mieszkańców)</p>		<p>Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowa: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu (podać rodzaj klęski) dla</p>

Po usłyszeniu sygnału:

1. Osoby znajdujące się w domu powinny:

- ubrać się
- wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe oraz wygasić ogień w piecu
- zamknąć okna i zabezpieczyć mieszkanie
- zabrać dokumenty osobiste, zapas żywności, indywidualne środki ochrony przed skażeniami, środki opatrunkowe oraz w miarę potrzeb i możliwości latarkę elektryczną, koc, odbiornik radiowy (na baterię) itp.
- zawiadomić o alarmie sąsiadów (mogli nie usłyszeć sygnału alarmowego)
- **pośpiesznie udać się do najbliższego schronu lub ukrycia**

2. Osoby znajdujące się w zakładzie pracy, szkole lub miejscu publicznym powinny:

- przerwać pracę (wyłączyć maszyny i urządzenia), naukę, udział w imprezie, podróż
- udać się do najbliższego schronu lub ukrycia
- **pomagać słabszym, chorym i ułomnym**
- **podporządkować się ściśle poleceniom służb porządkowych obrony cywilnej**

3. Prowadzący pojazdy mechaniczne lub konne powinni je zatrzymać.

- *pojazdy należy ustawić tak, aby nie blokowały ciągów komunikacyjnych wejść do ukrycia.*
- *z pojazdów konnych należy wyprząc konie i uwiązać je za trwałymi osłonami.*

PAMIĘTAJ!

**JEŻELI NIE BĘDZIESZ MIAŁ
MOŻLIWOŚCI UKRYCIA SIĘ W
BUDOWLI OCHRONNEJ, UKRYJ SIĘ
W ZAGŁĘBIENIU TERENU LUB ZA
INNA TRWAŁĄ OSŁONĄ.**

Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego
tel. (85) 74 39 535, fax (85) 7322 492,
email czk@bialystok.uw.gov.pl

W strefie zagrożonej skażeniami:

- nałożyć maskę p.gaz. lub zastępcze środki ochrony przed skażeniami
- starać się wyjść ze strefy skażonej prostopadle pod kątem 90° do kierunku wiatru
- omijać kałuże wody po powstałym opadzie promieniotwórczym
- nie brać do ręki przedmiotów w strefie skażeń
- zgłosić się do najbliższego punktu zabiegów sanitarnych
- nie spożywać produktów żywnościowych

Po usłyszeniu uprzedzenia o zagrożeniu skażeniami lub zakażeniami należy:

- ✓ sprawdzić posiadane indywidualne środki ochrony
- ✓ sprawdzić zabezpieczenie posiadanych zapasów żywności, wody, paszy
- ✓ sprawdzić szczelność przygotowanych pomieszczeń dla ludzi i zwierząt
- ✓ jeśli nie ma innych zaleceń – udać się do pomieszczeń ochronnych (ukryć)
- ✓ przestrzegać ogłaszanych zarządzeń oraz wykonywać polecenia organów obrony cywilnej

Numery alarmowe

Pamiętaj!

- Korzystaj z nich zawsze, gdy potrzebujesz pomocy!
- Korzystaj z nich tylko, gdy potrzebujesz pomocy!

tzn. nie traktuj ich jako informacji, nie rób sobie żartów, nie marnuj czasu ludzi, którzy niosą pomoc, bo może ich zabraknąć gdzie indziej...

Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego
tel. (85) 74 39 535, fax (85) 7322 492,
email czk@bialystok.uw.gov.pl

Jakie mamy numery alarmowe?

112 – ogólny numer alarmowy (także w innych krajach Europy)

- Twój telefon może odebrać policjant, strażak lub przeszkolony operator
- numerów alarmowych- zawsze jednak udzieli Ci pomocy!

997 – Policja

998 – Straż Pożarna

999 - Pogotowie ratunkowe

Jak dobrze zgłosić zdarzenie?

- ❖ staraj się zachować „zimną krew”- jeżeli możesz to mów w sposób opanowany i spokojny- nie krzycz, nie panikuj;
- ❖ jeżeli jest to możliwe- nie rozłączaj się zbyt wcześnie- pozwól osobie odbierającej Twój telefon zebrać podstawowe i niezbędne informacje, które pozwolą na działanie;
- ❖ podaj Swój numer telefonu oraz imię i nazwisko, aby można było do Ciebie oddzwonić;
- ❖ zawsze powiedz co się stało i gdzie nastąpiło zdarzenie, a także czy ktoś jest ranny/zagrożony;

Inne numery alarmowe:

- **986** – Straż Miejska
- **991** – Pogotowie Elektroenergetyczne
- **992** – Pogotowie Gazowe
- **993** – Pogotowie Ciepłownicze
- **994** – Pogotowie Wodno- Kanalizacyjne

KONIEC

Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego
tel. (85) 74 39 535, fax (85) 7322 492,
email czk@bialystok.uw.gov.pl

